

Temel Gerçekler

- Pasif içiciliğe maruz kalmanın hiçbir güvenlik sınırı yoktur.
- Kapsamlı dumansız hava sahası politikaları, sağlığı geliştirir, sigara içenleri bırakmak için motive eder ve tütün tüketimini azaltmaya yardımcı olur.
- Dünya nüfusunun sadece %5'i, kapsamlı dumansız hava sahası yasalarıyla korunmaktadır.
- Dumansız hava sahası politikaları, halk arasında popülerdir.
- Yapılan araştırmalarda halkımızın %95'i sigaranın sağlığa zararlı olduğunu düşünmekte, sigara içmeyenlerin %91'i, sigara içenlerin ise %81'i yeni yasayı desteklemektedir.

Dumansız Hava Sahası Politikaları Ne Demektir?

Dumansız hava sahası politikaları, tütün ve tütün ürünleri tüketiminin belirli yerlerde yasaklanmasıdır. Bu politikalar, uyum sağlamayanlara getirilen cezalarla birlikte yasa ile desteklenmektedir.

Kapsamlı dumansız hava sahası politikalarının, sigara içmeyi yasakladığı alanlar: İş yerleri, kamu binaları, toplu taşıma araçları, barlar ve lokantalar. Eğer sigara içme odalarına izin verilirse, bu politikaların etkisi azalır.

Dumansız Hava Sahası

Politikalarına Olan İhtiyaç

Pasif içiciliğe maruz kalmanın bir sınırı yoktur. İkinci el dumanın olduğu ortamlarda, insanlar, önemli seviyede karbon monoksit içeren hava kirliliğine maruz kalmaktadırlar. Çalışmalara göre, sigara içilen kapalı alanlardaki hava kirliliğinin, işlek yollardakinden ve kapalı motor garajlardakinden daha fazla olduğu bilimsel araştırmalarla ortaya konmuştur.

Pasif içicilik; akciğer kanseri, koroner kalp hastalıkları gibi birçok hastalıklara neden olmaktadır. Çocuklarda ise, Ani Çocuk Ölümleri Sendromuna, orta kulak enfeksiyonlarına, akut solunum yolu enfeksiyonlarına ve şiddetli astıma neden olur. Pasif içiciliğe maruz kalma oranı ne kadar yüksek olursa, hastalıklara yakalanma oranı da o kadar yüksek olur.

Dünya nüfusunun yaklaşık %40'ı, okullarda çocukları pasif içicilikten koruyamamaktadırlar. Dünya genelinin yarısından fazlasında kamu alanlarında, iş yerlerinde ve kapalı alanlarda sigara içilmesine izin verilmektedir. Düşük ve orta gelirli ülkelerin sadece %9'unda dumansız hava sahası oluşturulmuş restoranlar vardır. Dünya nüfusunun sadece %5'i kapsamlı dumansız hava sahası yasalarıyla korunmaktadır.

Yakın zamanda yayınlanan MPOWER paketinde, Dünya Sağlık Örgütü, adım adım dumansız hava sahası alanlarının oluşturulması tavsiye etmektedir. Buna göre:

1. Pasif içiciliğin zararları hakkında hem halkı hem de iş yeri sahiplerinin eğitilmesi,
2. Dumansız kamu alanları için yaygın bir desteğin sağlanmasından sonra, yasa taslağının kamuya sunulması,
3. Kapsamlı dumansız hava sahası yasasının çıkarılması,
4. Yasa haline getirildikten sonra, yüksek oranda uyum sağlanması için güçlü bir desteğin düzenli olarak sürdürülmesinin sağlanması.

Dünya Sağlık Örgütü, dumansız çalışma alanlarının ana amacının, çalışanların ve halkın sağlığını koruması olduğunu üstünde durulmasını tavsiye etmektedir. Tütün endüstrisinin yanıltıcı iddialarıyla başa çıkarak, dumansız hava sahası yasaları için destek kazanmak önemlidir.

EN İYİ UYGULAMA

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi 8. Madde İlkeleri

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi'nin 8. maddesi, insanların pasif sigara dumanına maruz kalma durumundan koruma önlemlerini içerir. Temmuz 2007'de, 8. maddenin taslağı, Tütün Kontrol Çerçeve Sözleşmesi'nin Tarafları tarafından, oybirliği ile kabul edilmiştir. Bu Madde'nin ana ilkeleri aşağıdaki gibidir:

- Pasif içiciliğe maruz kalmaktan korumanın etkili tedbirleri tütün ve sigara dumanının ortamdaki ve çevreden tamamen elimine edilmesi ile sağlanır.
- Havalandırma veya sigara odaları tam koruma sağlamaz.
- Bütün insanlar pasif içiciliğin neden olduğu tütün dumanından korunmalıdırlar. Tüm kapalı işyerleri, kamu binaları ve toplu taşıma araçları dumansız hale getirilmelidir.
- İnsanları pasif içicilik dumanından korumak için yasalara ihtiyaç vardır. Gönüllü anlaşmalar yetersiz kalmaktadır.
- Yasanın uygulanabilmesi ve yürütülebilmesi için iyi bir planlama ve yeterli kaynak gerekmektedir.
- Yasanın gelişmesinde, uygulanmasında ve yürütülmesinde, sivil toplum etkili bir ortak olmalıdır.
- Dumansız hava sahası yasası izlenmeli ve etkisi değerlendirilerek, daha etkili tedbirler için destek sağlanmalıdır.
- Pasif içiciliğe maruz kalmaktan korunma güçlendirilmeli ve eğer gerekirse genişletilmelidir. Bu belki yeni ve değiştirilmiş yasayı ya da gelişmiş önlemlerin uygulamasını gerektirebilir.

- “Pasif içicilik” , “sigara içme” , “kapalı alan” ve “etrafı çevrili” gibi terimlerin tanımlanması dikkatlice yapılmalı ve üzerinde durulmalıdır.

İyileştirilmiş Sağlık Örnekleri

Dumansız hava sahası politikaları, aşağıdaki örneklerde de görüldüğü gibi sağlığın iyileşmesine katkıda bulunur:

- İskoçya, İtalya ve Amerika'da, dumansız hava sahası mevzuatlarının yürürlüğe girmesinin ardından miyokard enfarktüsleri için hastaneye başvurularda azalma olmuştur.
- Bilimsel çalışmalar, dumansız hava sahası yasalarının sigara içmeyenlerin ikinci el dumana maruz kalma oranlarını düşürdüğünü göstermiştir.
- Dumansız yasalarının yürürlüğe girmesinin ardından İrlanda, Amerika (Kaliforniya ve New York) ve İskoçya'da çalışan bar çalışanlarının sağlıklarında gelişme gözlenmiştir.
- 1988'den 1998 yılına kadar dumansız hava sahası yasalarına sahip olmayan diğer Amerika eyaletlerine kıyasla dumansız hava sahası yasasının uygulandığı Kaliforniya'da akciğer ve gırtlak kanseri oranlarında altı kat azalma görülmüştür.

Dumansız Hava Sahası

Politikalarının Diğer Faydaları

- Dumansız iş yerleri, sigara içenleri bırakmaları ve bırakanları başlanmaları doğrultusunda motive etmektedir. Böylece sigara içme yaygınlığı %4 düşebilir.
- Dumansız hava sahası politikaları, tütün tüketiminin düşmesine de yardımcı olmaktadır. Dünya Bankası'na göre, sigara içmeye getirilen kısıtlamalar, genel tütün tüketimini tahminen %4-10 civarında azaltmaktadır. Dumansız işyerleri, genel tütün tüketimini % 29 oranında düşürebilir. Bu sayede, içilen sigaraların sayısının azalması muhtemeldir.
- Bu politikalar İrlanda, Norveç ve İtalya'daki gibi genel tütün satışlarını düşürmektedir.
- Yetişkinler daha az sigara içtiğinde, çocuklarda daha az pasif içiciliğe maruz kalmaktadırlar.
- Dumansız hava sahası politikaları, dumansız evlerin sayısında da artış sağlayabilmektedir.
- Dumansız hava sahası politikaları, iş hayatında pozitif bir etkiye sahiptir.